

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра права Європейського Союзу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«ПРАВО МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма / спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2017

Викладач – Щокін Юрій Вадимович

доцент кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук,
доцент

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Право міжнародної відповідальності» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 12 с.

Розробник

Щокін Юрій Вадимович – доцент кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Право міжнародних організацій
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова
Викладач	Щокін Юрій Вадимович, доцент кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук, доцент
Контактний телефон	057-704-05-39
E-mail	yuri.v.shchokin@nlu.edu.ua
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій. Вул. Динамівська, 4, ауд. 810.
Онлайн консультації	Ідентифікатор конференції Zoom: 710 7450 4910, код доступу: kD3B5N

Анотація навчальної дисципліни

Сучасне регулювання міжнародно-правових відносин неможливе без встановлення міжнародної відповідальності за скоєні міжнародні правопорушення і правомірну діяльність, дозволена міжнародним правом. Право міжнародної відповідальності, як одна з основних галузей міжнародного права, дозволяє встановити прогнозованість міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин, попередити міжнародні правопорушення, а у разі їх скоєння – визначити умови та порядок притягнення до відповідальності відповідного суб'єкта міжнародного права. Особливість даної галузі полягає в тому, що вона безпосередньо стосується ефективності міжнародно-правового регулювання всіх інших галузей міжнародного права. Саме тому вивчення студентами дисципліни “Право міжнародної відповідальності” є важливим елементом підготовки сучасного юриста, здатного надавати кваліфіковану правову допомогу з будь-яких питань міжнародного публічного права.

Оволодіння студентами зазначеною дисципліною дозволить поглибити їх знання у галузі міжнародного публічного права; засвоїти особливості міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин щодо відповідальності держав та інших суб'єктів міжнародного права і мирного вирішення міжнародних спорів; засвоїти сутність основних правових понять даного курсу. Студенти отримають інформацію щодо основних напрямів діяльності Комісії міжнародного права Організації Об'єднаних Націй щодо кодифікації і прогресивного розвитку міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародних міжурядових організацій, а також щодо міжнародної відповідальності за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом (об'єктивної відповідальності); здобудуть навички правильного тлумачення і застосування договірних та звичаєвих норм щодо міжнародної відповідальності..

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в специфічному сегменті юридичної практики – притягнення держав, міжнародних організацій та інших

суб'єктів міжнародного права до міжнародно-правової відповідальності.

Завдання:

- отримання інформації щодо основних напрямів розвитку теорії та практики права міжнародної відповідальності, результатів діяльності Комісії міжнародного права ООН щодо кодифікації та прогресивного розвитку міжнародно-правового регулювання відносин щодо притягнення до відповідальності держав, міжнародних міждержавних організацій та повстанських рухів;

- здобуття навичок правильного аналізу міжнародних відносин, які свідчать про наявність міжнародних правопорушень;

- здобуття навичок застосування чинних джерел міжнародного права для обґрунтування юридичних підстав міжнародно-правової відповідальності;

- здобуття навичок підготовки документів з метою закликання потерпілою державою держави-правопорушника до міжнародно-правової відповідальності;

- отримання інформації щодо правильного визначення підстав міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародних міждержавних організацій, форм відшкодування збитків, завданих їх правомірною діяльністю (абсолютна відповідальність).

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія міжнародного права», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право» «Міжнародне приватне право».

Кореквізити: «Право міжнародної відповідальності» «Право міжнародних організацій», «Основи геополітики».

Постреквізити: «Міжнародне кримінальне право», «право розв'язання міжнародних спорів», «право міжнародних організацій».

Мова навчання – українська..

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння сучасних правових доктрин, категорій і принципів права міжнародної відповідальності.

РН 2. Аналізувати вплив історичних подій на майбутнє права міжнародної відповідальності.

РН 3. Визначати сутність та структуру системи права міжнародної відповідальності, його зв'язки з національними правовими системами держав – учасників відповідних правовідносин.

РН 4. Характеризувати критерії розмежування міжнародно-правової відповідальності за міжнародні правопорушення і діяння, що не є міжнародними правопорушеннями.

РН 5. Демонструвати розуміння особливостей теорії об'єктивної відповідальності, що закладена Комісією міжнародного права ООН у проекти про відповідальність держав 2001 р. і відповідальність міжнародних організацій 2011 р.

РН 6. Визначати правовий статус та особливості притягнення до міжнародної кримінальної відповідальності фізичних осіб.

РН 7. Аналізувати підстави міжнародно-правової відповідальності держав, міжнародних міждержавних організацій та повстанських рухів.

РН 8. Надавати правову оцінку стану міжнародних правовідносин України з державами і міжнародними міждержавними організаціями, що порушують відповідні міжнародні зобов'язання.

РН 9. Надавати консультації щодо можливості застосування проектів статетей про відповідальність дрежав 2001 р. і міжнародних організацій 2011 р. у правозастосовчій практиці України.

РН10. Визначати засоби розв'язання спорів для притягнення до міжнародно-правової відповідальності.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання***

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	1. Характерні риси сучасного міжнародно-правової відповідальності	1. Характерні риси сучасного міжнародно-правової відповідальності <i>Основна література: 1, 2, 4, 7, 9, 11, 13, 14, 15</i>	1. Репресалії у Середньовічному міжнародному праві 2. Принцип міжнародної відповідальності
	2. Підстави міжнародно-правової відповідальності	2. Підстави міжнародно-правової відповідальності <i>Основна література: 1, 2, 3, 4, 10, 11</i>	1. Особливості складу міжнародного правопорушення
	3. Міжнародні правопорушення	3. Міжнародні правопорушення <i>Основна література: 1, 2, 3, 8, 10, 11</i>	1. Розмежування міжнародно-правових злочинів і деліктів 2. Розмежування міжнародних правопорушень і недружніх актів
	4. Обставини, що виключають притягнення до міжнародно-правової відповідальності	4. Обставини, що виключають притягнення до міжнародно-правової відповідальності <i>Основна література: 1, 2, 3, 5, 11, 12</i>	1. Самооборона у міжнародному праві 2. Контрзасоби (санкції) у міжнародному праві

* Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

	<p>5. Відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння</p>	<p>5. Відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння <i>Основна література: 1, 2, 4, 10, 11</i></p>	<p>1. Реституція як форма відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння</p> <p>2. Компенсація як форма відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння</p> <p>3. Сатисфакція як форма відшкодування шкоди за міжнародно-протиправне діяння</p>
	<p>6.Імплементация міжнародно-правової відповідальності</p>	<p>6.Імплементация міжнародно-правової відповідальності <i>Основна література: 1, 2, 4, 11</i></p>	<p>1. Поняття потерпілої від міжнародного правопорушення держави</p> <p>2. Особливості притягнення до відповідальності за порушення зобов'язань перед всією міжнародною спільнотою</p>
	<p>7.Міжнародна відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом</p>	<p>7.Міжнародна відповідальність за шкідливі наслідки дій, не заборонених міжнародним правом <i>Основна література: 10, 11</i></p>	<p>1. Відповідальність зо шкоду, що спричинило падіння космічного штучного супутника</p>
	<p>8.Особливості міжнародно-правової відповідальності міжнародних міждержавних організацій</p>	<p>8. Особливості міжнародно-правової відповідальності міжнародних міждержавних організацій <i>Основна література: 2, 6</i></p>	<p>1. Відповідальність ООН за порушення норм міжнародного гуманітарного права під час здійснення миротворчих місій</p>

	9. Загальна характеристика способів мирного врегулювання міжнародних спорів	9. Загальна характеристика способів мирного врегулювання міжнародних спорів <i>Основна література: 4, 11</i>	1. Класифікація мирних засобів врегулювання міжнародних спорів 2. Правові наслідки врегулювання спорів за допомогою міжнародних переговорів
--	---	---	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- підготовка портфоліо практики Міжнародного Суду ООН щодо тлумачення Статуту ООН;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- участь у moot-court з міжнародного права;
- підготовка дослідження (проекту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- проходження он-лайн курсів з права міжнародних організацій;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Основні

Устав Організації Об'єднаних Націй, 1945 г. URL: <https://www.un.org/ru/sections/un-charter/chapter-i/index.html>

Статут Міжнародного Суду ООН, 1945 г. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/statute-of-the-court/statute-of-the-court-ru.pdf>

Резолюція Генеральної Ассамблеї ООН 66/100 «Ответственность международных организаций» от 9 декабря 2011 г. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/66/100>

Резолюція Генеральної Ассамблеї ООН 66/100 «Ответственность международных организаций» от 9 декабря 2011 г. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/66/100>

Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

7.2. Література

Основна література

1. Ответственность государств: Глава IV. Ежегодник Комиссии международного права 2001. Т. II. Часть вторая: Доклад Комиссии Генеральной Ассамблеи о работе её пятьдесят третьей сессии. ООН, Нью-Йорк, Женева, 2007. С. 20–174.

2. Ежегодник Комиссии международного права 2006. Т. II. Часть вторая: Доклад Комиссии Генеральной Ассамблеи о работе её пятьдесят восьмой сессии. A/CN.4/SER.A/2006/Add.1 (Part 2). ООН, Нью-Йорк, Женева, 2014. 289 с.
3. Андрейченко С. С. Концепція атрибуції поведінки державі в міжнародному праві : монографія. Одеса : Фенікс, 2015. 578 с.
4. Василенко В. А. Ответственность государства за международные правонарушения: монография. Киев: Вища школа, 1976.
5. Василенко, А. В. Международно-правовые санкции: монография. Киев: Вища школа, 1982.
6. Дейкало Е. А. Международно-правовая ответственность межправительственных организаций: особенности и правовая природа. *Актуальные проблемы международного публичного и международного частного права*: сб. науч. тр. / БГУ. Минск, 2011. Вып. 3. С. 28–40.
7. Забара І. М. Міжнародно-правові відносини відповідальності (теоретичні аспекти). *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 5. С. 155–159.
8. Зелинская Н. Международное преступление как основание международной уголовной ответственности индивидов. *Український часопис міжнародного права*. 2003. № 4. С. 93-99.
9. Камышанский М. М. Влияние дела о фабрике в Хожуве (1928 г.) на становление принципа международно-правовой ответственности. *Форум права*. 2015. № 2. С. 83–89.
10. Кроуфорд Дж. Статьи об ответственности государств за международно-противоправные деяния. *United Nations Audiovisual Library of International Law*. 2013. С. 13 с. URL: http://legal.un.org/avl/pdf/ha/rsiwa/rsiwa_r.pdf.
11. Лукашук И. И. Право международной ответственности: монография. Москва: Волтерс Клувер, 2004.
12. Ржевська В. С. Право держави на самооборону і міжнародна безпека: монографія. Київський нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т міжнарод. відносин. Київ: 2005.
13. Сазонова К. Л. Становление отрасли международной ответственности государств в доктрине международного права. *Международное и европейское право*. 2015. № 3. С. 290–296.
14. Crawford J. The ILC's Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts: A Retrospect. *The American Journal of International Law*. 2002. Vol. 96. No. 4. P. 874–890.
15. Rosenstock R. The ILC and State Responsibility. *American Journal of International Law*. October 2002. Vol. 96. No. 4. P. 792-797.

Додаткова література

1. Бойко І. І. Визначення агресії в міжнародному праві. *Вісник академії адвокатури України*. 2010. № 1 (17). С. 178–179.
2. Важна К. А. Концепція кримінальної відповідальності держави: можливість реалізації в сучасному міжнародному праві : монографія. Київ : Ліра-К, 2017. 292 с.
3. Довгань Е. Ф. К вопросу о роли контрмер в применении целевых санкций региональными международными организациями. *Актуальные проблемы международного публичного и международного частного права*: сборник научных трудов. Вып. 4. 2012. С. 32–46.
4. Дейкало Е. А. Проблемы призвания международных организаций к ответственности и некоторые пути их решения. *Актуальные проблемы международного публичного и международного частного права*: Сб. науч. тр. Вып. 1 / БГУ. Минск, 2009. С. 51–64.
5. Дейкало Е. А. Поведение *ultra vires* органов или агентов международной организации как основание ее международно-правовой ответственности. *Актуальные*

проблемы международного публичного и международного частного права: сборник научных трудов. Вып. 4. 2012. С. 22–32.

6. Кривенкова М. В. Нематериальная международно-правовая ответственность государств: монография. Москва: Юрлитинформ, 2015.

7. Курдюков Г. И. Применение международно-правовых санкций Советом Безопасности ООН. *Международное право XXI века* / под ред. д.ю.н., проф. В. Г. Буткевича. Киев: Издательский дом «Промени», 2006. С. 168–190.

8. Курдюков Г. И., Кривенкова М. В. Основания международно-правовой ответственности государства: от теории к практике отдельных международных судебных органов. *Журнал российского права*. 2016. № 9. С. 121–129.

9. Савельева Л. В. Проблема объективной ответственности в международном праве: диссертация на соискание ученой степени канд. юрид. наук по спец. 12.00.10 – Международное право. Москва: МГИМО, 1996. 181 с.

10. Скрильник О. О., Слатвицька А. В. Класифікація злочинів у міжнародному праві: теоретико-правовий аспект. *Форум права*. 2011. № 2. С. 839–847.

11. Тарасова Л. Н. Правовые основания использования силы государствами для защиты своих граждан за рубежом. *Современное право*. 2013. № 1. С. 105–109.

12. Чернявський А. Л. Критерії правомірності застосування контрзаходів у міжнародному праві. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2008. № 1 (1). С. 86–91.

13. Чернявський А. Л. Особливості міжнародно-правової відповідальності за забруднення материкових поверхневих вод. *Правовий вісник Української академії банківської справи*. 2009. № 1 (2). С. 85–91.

14. Щёкин Ю.В. Основания самообороны международных межправительственных организаций. *Теорія і практика правознавства*. Електронне науко-метричне фахове видання НЮУ ім. Я. Мудрого. 2018. Вип. 2 (14). 14 с. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/149269/148951> doi: 10.21564/2225-6555.2018.14.149269

15. Шукин А. В. Ответственность государств за международно-противоправные деяния: механизм реализации. Минск: Белорус. наука, 2006.

16. Alland D. Countermeasures of General Interest. *European Journal of International Law*. 2002. Vol. 13, No. 5. P. 1221-1239.

17. Franck T. M. On Proportionality of Countermeasures in International Law. *The American Journal of International Law*. Oct. 2008. Vol. 102, № 4. P. 715–767.

18. Klein P. Responsibility for Serious Breaches of Obligations Deriving from Peremptory Norms of International Law and United Nations Law. *European Journal of International Law*. 2002. Vol. 13, No. 5. P. 1241-1255.

19. Wyler E. From ‘State Crime’ to Responsibility for ‘Serious Breaches of Obligations under Peremptory Norms of General International Law’. *European Journal of International Law*. 2002. Vol. 13, No. 5. P. 1147-1160.

7.3. Інтернет-ресурси

<https://www.un.org> – Організація Об'єднаних Націй

<https://www.icj-cij.org/en/list-of-all-cases> - перелік справ Міжнародного суду ООН

<https://legal.un.org/ilc/publications/yearbooks/> - Щорічники Комісії міжнародного права ООН

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=6

[23:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151](https://www.kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu.com/Itemid=151)

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекційних і практичних заняттях; давати повну й ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно й переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; аналізувати норми права міжнародних організацій, здійснювати аналіз судової та правозастосовної практики; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка міжнародного права, написанні наукових статей, брати участь у moot-court з міжнародного права, проходити додаткові он-лайн курси з права міжнародних організацій.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних та практичних заняттях - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь-який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції, ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації). В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики Міжнародного Суду ООН, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання звітів державних органів України щодо міжнародно-правового регулювання відносин з певними міжнародними організаціями; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; участь у moot-court з міжнародного права; проходження он-лайн курсів з права міжнародних організацій; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Право міжнародних організацій»:

Поточний контроль			Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття				Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3			
max 10	max 10	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Право міжнародних організацій»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	3	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	8	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	7	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом,

		але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

		2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34